

матеріалу дисципліни та його об'єм, сприяє формуванню їх інформаційної компетентності. Окрім того відбувається тісна взаємодія студентів із вказаним програмним забезпеченням, яке вони потім з легкістю зможуть використовувати під час написання курсових та дипломних проектів [4].

Список використаних джерел:

1. Антощенко Р. В. Динаміка та енергетика руху багатоелементних машинно-тракторних агрегатів: монографія. Х.: ХНТУСГ, «Міськдрук», 2017. 244 с.
2. Ботузова Ю. В. Використання ікт для обчислення похідних неявно заданих функцій. Наукові записки. 2019. №75. С. 3-11.
3. Власенко К. В. Освітній сайт як засіб формування інформатичної компетентності студента. Вісник черкаського університету. 2018. № 15. С. 3-14.
4. Інноваційні інформаційно-комунікаційні технології навчання математики: навчальний посібник / В.В. Корольський, Т.Г. Крамаренко, С.О. Семеріков, С.В. Шокалюк; науковий редактор академік АПН України, д.пед.н., проф. М.І. Жалдак. Кривий Ріг: Книжкове видавництво Киреєвського, 2009. 324 с.
5. Коротенко О. І. Онлайн-освіта: як здобувати знання в епоху діджиталізації 2020. URL: <https://bazilik.media/onlajn-osvita-iak-zdobuvat-y-znannia-v-epokhu-didzhytalizatsii/> (дата звернення 20.09.2021).

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФЕНОМЕНО-ОРІЄНТОВАНОЇ МОДЕЛІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Кондрацька Людмила Анатоліївна

доктор педагогічних наук, професор кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
luda.kondratska@gmail.com

Феномено-орієнтоване професійне навчання (від англ. *phenomenon-based learning*) – фінський винахід, суть якого полягає у вивченні не абстрактних теорій, а феноменів реального життя. Оскільки феномен – явище, яке людина може спостерігати у зоні свого найближчого розвитку, тобто в межах особистого досвіду, у його центрі його існування постає епістемно споглядальний студент. Спочатку він, заінтригований, пробує самостійно дослідити незвідане явище, подію, використовуючи різногалузеву інформацію, а потім з допомогою викладача формулює питання щодо десигнату проблеми, щоб самостійно «побачити» і реалізувати дизайнний проект у співбуттєвому середовищі. Тобто своїм корінням феномен-орієнтоване навчання спирається на конструктивістську філософію освіти.

Як відомо, автором концепції такого навчання є міжнародний експерт в галузі освітніх процесів, професор освітньої психології з Гельсінського університету Кірсті Лонка, автор бестселеру «Феноменальне навчання із Фінляндії» (2018). Упровадження її освітньої програми у фінських навчальних закладах розпочалась у 2016 році. Тепер навіть учні віком від 7 до 16 років мають щорічно записуватись принаймні на один модуль, спланований за принципами означеної освітньої моделі, а фінська освітня компанія Valamis розробила великий покроковий гід з феномено-орієнтованого навчання.

Універсальною стратегією реалізації необхідного дизайнового мислення студентів у процесі професійної мистецької освіти продовжує вважатися mind mapping (рис.1) як «живий» навчальний посібник. Розміщуючи текст, концепції, теми та зв'язки у наочній та барвистій формі, укладачі ментальних карт використовують свої музичні, візуальні, просторові та кінестетичні асоціації – увесь синестезійний і прекарітетний досвід [Джессі Берг]. <https://youtu.be/p60rN9JEapg>.

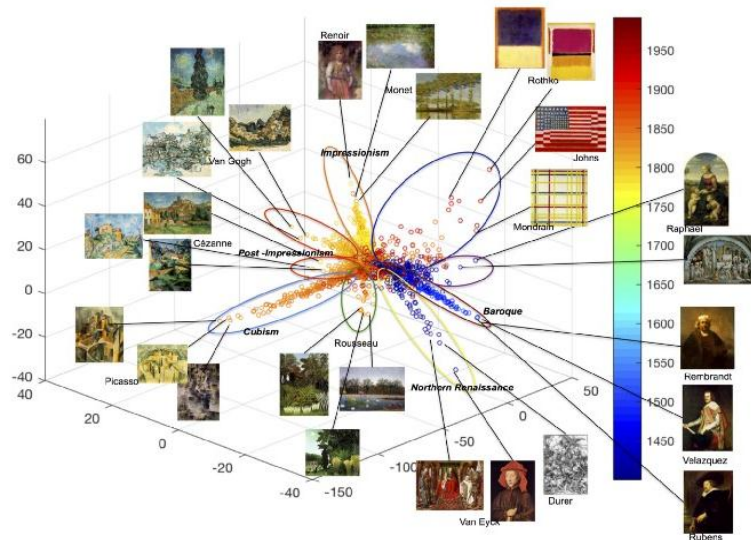

Рис. 1. Ментальна карта стилів мистецтва

Серед аргументів на користь використання mind mapping при ралізації феномено-орієнтованої моделі професійного навчання виокремимо активізацію процесів: створення міжпредметних блоків з різних навчальних курсів; адаптації матеріалів «на льоту» при структуруванні проблеми; організації командної роботи студентів.

У переліку кращих інструментів 2021 року для складання ментальних карт – у тих випадках, коли липкі блокноти, нагадування по телефону, мозковий штурм електронною поштою, туманні уявні нотатки та «курячі подряпини» на звороті чека Staples вже не допомагають – найчастіше згадують:

- ClickUp – безкоштовне програмне забезпечення для складання ментальних карт;
- Milanote – мультимедійне програмне забезпечення для складання ментальних карт;
- Microsoft Visio – програмне забезпечення для складання ментальних карт для користувачів Microsoft;
- MindGenius – найкраща програма для складання простих ментальних карт;
- Miro – найкраща програма для гнучкого налаштування;
- SmartDraw – найкраща програма для створення шаблонів ментальних карт;
- Lucidchart – найкраще програмне забезпечення безпечності при складанні ментальних карт для масштабних проєктів;
- Coggle - найкраща програма для вбудованих ментальних карт;

- XMind - зручний мобільний додаток при складанні ментальних карт.

Серед онлайн-інструментів для складання Mind mapping своєю ефективністю відзначається ще один – MindMeister і MeisterTask. Вони пропонують базові можливості керування завданнями для студентів у Лабораторії помилок (із зазначенням терміну виконання, пріоритету та особи виконавця). MindMeister, зокрема, серед безлічі функцій, які допомагають майбутнім фахівцям продуктивніше брати участь у процесі планування наступної лекції чи практичного заняття, пропонує розділ «пропозиції для викладача». Це допомагає викладачу охопити актуальніший матеріал і показати студенту, що він цінує його думку, позицію. До того ж, у MeisterTask студенти можуть створювати візуальні дошки з метою розподілу навчальних завдань за розділами у режимі календаря та автоматизувати послідовність повторюваних кроків у робочому процесі управління завданнями. Налаштувати автоматизацію завдань, що повторюються, студент може перейшовши в будь-який розділ проекту і відкривши контекстне меню (1) у заголовку розділу, а потім клацнувши на Automations (2) і обравши Add Automation (3). Також звідси викладач, у свою чергу, може легко призначити завдання будь-якому студенту, встановити дату виконання, додати теги, спостерігачів та матеріали-вкладення з теми, а також створити контрольні списки для оцінки виконаних індивідуальних чи групових презентацій, під час підготовки до іспиту або проміжного тестування. Це також ідеальний спосіб переглянути студенту матеріал, який він міг пропустити, або обговорити у групі проблеми, в яких він почувається невпевнено. Створення апорійного інтерактивного середовища – неодмінний принцип перформативної дидактики.

І ще. Сучасне спільне картування думок за допомогою MindMeister є центральним елементом більш динамічного підходу до навчання: Agile Learning. У Agile Learning студенті щодня збираються навколо свого спринт-бэклога, щоб з'ясувати дієві способи завершення спринту. Завдання можуть виконуватися швидше або довше, ніж планувалося, залежно від ходу спринту, утім основним чинником тут постає якість. Своє бачення того, як виглядає «зроблене», викладач, викладає на сайті. Причому, серед оцінювальних градацій в Agile вказуються і такі цінності, як «сумлінність» та «тимчасовий провал», стимулюючи, таким чином, неустанне удосконалення особи/команди в роботі над інкрементом. Канбан, або «візуальна дошка», фіксує набір дій, пов'язаних із проведенням навчального спринту. У випадку, коли спринт планування виявляється складним, його спрощує діаграмне уявлення Scrum. Таким чином, у рамках Agile студенти отримують можливість спільно розширювати навчальний досвід «від думки до дії». Йдеться про пошук нових дослідницьких текстових, відео-, аудіопосилань, що спонукає до фасилітатної навчальної подорожі. З метою практичного спрямування феномено-орієнтованої моделі фахової підготовки майбутніх митців, в якості їх модульних завдань пропонується створення «маркетингового матеріалу» – «арт-продукту», виконаного «на продаж» для гіпотетичної аудиторії клієнтів. У цій ситуації ефективною постає техніка Agile Development, яка активізує внутрішню мотивацію студента-митця до створення перформансів і презентації своїх проєктів

на різних платформах у новостворених персональних брендových профілях, для представлення себе як творчої особистості в Інтернеті.

Список використаних джерел

1. Berg J. (2015). Visual Leap: A Step-by-Step Guide to Visual Learning for Teachers and Students. Amazon Sales Rank. 280 p.
2. Lonka, K. (2018). Phenomenal Learning from Finland. Edita Publishing. International order: <https://www.booky.fi/product.php?id=9789513773083> (дата звернення 1.11.2021).
3. The 9 BEST Scientific Study Tips <https://youtu.be/p60rN9JEapg> (дата звернення 1.11.2021).

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ

Кухарчук Тетяна Андріївна

кандидат педагогічних наук, директор,
Рівненська українська гімназія
kuharchuk@rug.rv.ua

Неочікуваним та доволі серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу – педагогів, здобувачів освіти, батьків – стає використання навчання за допомогою дистанційних технологій у період пандемії. Сучасна освіта в умовах викликів сьогодення спирається на інформатизацію освітнього простору та дистанційне навчання учнівської молоді. Питання використання елементів дистанційної форми навчання у закладах загальної середньої освіти набуває неабиякої важливості. Інформаційні технології стають невід’ємною частиною освітнього процесу. Освітня сприйняла цей виклик сьогодення та намагаються швидко адаптуватися до нових реалій сьогодення.

Згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2020 № 1/9-173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину», адміністрація закладу освіти рекомендує під час карантину із різних підходів до організації освітнього процесу застосовувати навчання з використанням дистанційних технологій. Дистанційне навчання функціонує, використовуючи сучасні освітні, інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології в умовах, коли здобувачі освіти та педагоги перебувають у віддаленості один від одного та взаємодіють в освітньому середовищі опосередковано [1].

Дистанційне навчання виступає як нова організація освіти, що опирається на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, із застосуванням самоосвіти. Для максимальної ефективності його необхідна правильна організація за допомогою системи організаційних, технічних, програмних та методичних заходів.

Технології дистанційного навчання як і будь-які педагогічні технології в максимальному ступені пов’язані з освітнім процесом – діяльністю вчителя і учня, структурою, засобами, методами і формами навчання. Тому в структуру технологій дистанційного навчання входять: а) концептуальна основа; б) змістовна